

ZUS DLA CIEBIE

Magazyn informacyjny dla klientów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

ZUS poszedł w Polskę.
O pozytywnej reakcji na obecność ZUS na piknikach „Lata z Radiem” pisze Wojciech Andrusiewicz.

str. 2

Zapraszamy przed ekrany.
Blisko 300 tys. widzów oglądało każdy program „ZUS dla Ciebie” w TVP 1 w pierwszym półroczu 2013 r. Od września zapraszamy na kolejne odcinki.

str. 2

Nowy wymiar rodzicielstwa.
Rodzice zyskali nowe uprawnienia w zakresie opieki nad dzieckiem. Po urlopach ojcowskich i finansowaniu składek niań, teraz przyszedł czas na nowy, półroczny urlop rodzicielski – tłumaczy Hanna Perlo, Dyrektor Departamentu Zasiłków w Centrali ZUS.

str. 3

Tajemniczy klienci (d)oceniają ZUS

Sprawną i szybką obsługą, zaangażowanie oraz wysoki poziom wiedzy merytorycznej pracowników sal obsługi klientów ZUS. To ocena naszych klientów w badaniu mystery shopping. Wyniki potwierdzają pozytywne zmiany zachodzące w Zakładzie.

Zgodnie z założeniami, badanie jakości obsługi klientów metodą mystery shopping, czyli „tajemniczy klient”, zostało przeprowadzone wśród trzech grup klientów Zakładu: przedsiębiorców, ubezpieczonych i świadczeniobiorców. Dla wszystkich badanych grup opracowano łącznie 12 scenariuszy rozmów na podstawie których audytorzy weryfikowali poziom wiedzy pracowników i jakość obsługi. W badaniu oceniane były dwa obszary: **obsługa**, tj. atmosfera rozmowy, komunikatywność, profesjonalizm, estetyka i wiedza pracownika oraz **infrastruktura**, tj. oznakowanie placówki, jej przyjazność, wygoda, komfort i estetyka.

Aż 70,7 proc. osób uczestniczących w badaniu uznało, że ZUS spełnia wszelkie standardy w zakresie obsługi klienta. W stosunku do poprzedniego badania jest to wzrost o blisko 1 proc. Najwyżej ocenionymi elementami obsługi są wygląd pracownika i stanowiska pracy (93,7 proc.) oraz atmosfera rozmowy, czyli kultura obsługi, chęć udzielania wyjaśnień i dyskrecja (87,9 proc.). Jako mocną stroną pracowników ZUS wskazano używanie zrozumiałego języka i wyjaśnianie niezrozumiałych dla klienta zwrotów. Co istotne, najlepszą opinię o standardach obsługi klientów przez ZUS mają przedsiębiorcy. W ich ocenie pracownicy sal obsługi klientów wykazywali większe zaangażowanie i zrozumienie problemu klienta i znalezienie rozwiązania. W ocenie uczestników badania obsługa w ZUS stała się bardziej sprawna, a większość pracowników sal obsługi wzbudza zaufanie klientów (89 proc. pozytywnych odpowiedzi).

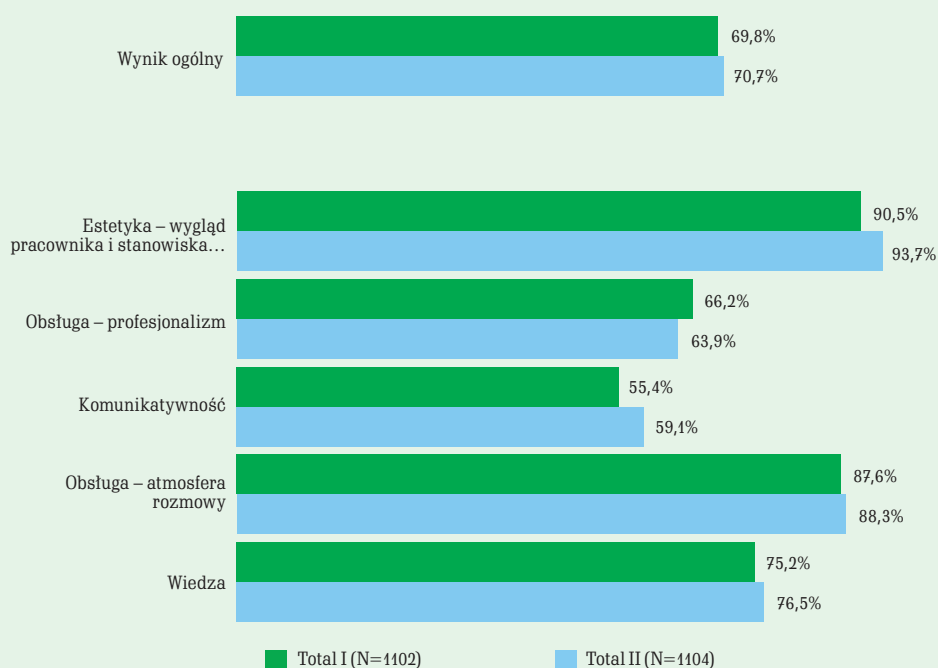
Wyniki przeprowadzonego badania dowodzą niezbicie, że klienci zauważają wprowadzane przez ZUS pozytywne zmiany, które podnoszą standard obsługi. Ludzie doceniają kompetencje pracowników sal obsługi klientów i wdrażane innowacje, stąd też zapoczątkowane w ZUS zmiany będą kontynuowane, by możliwy był dalszy wzrost satysfakcji klientów.

Badanie jakości obsługi klientów metodą mystery shopping to nie jedyne badanie przeprowadzane na zlecenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zrealizowana przez firmę Millward Brown SMG/KRC VI tura badań satysfakcji klientów wykazała istotny wzrost względem V etapu. Respondenci dostrzegają coraz więcej pozytywnych zmian, a ich opinie znacznie się poprawiły. Aż 77 proc. przedsię-

biorców pozytywnie ocenia jakość świadczonych usług w placówkach ZUS. Wszystkie kanały kontaktu (osobisty, telefoniczny, internetowy, jak również komunikacja poprzez pocztę i materiały informacyjne) zostały lepiej ocenione lub nie zmieniły się. Trend ogólnej oceny Zakładu jest rosnący. Obecnie jest to najlepiej oceniany urząd spośród badanych instytucji.

Badanie jakości obsługi klientów metodą mystery shopping w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w części dotyczącej badania przedsiębiorców realizowane jest w ramach projektu „Poprawa jakości usług świadczonych przez ZUS na rzecz przedsiębiorców”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Spełnienie standardów poszczególnych elementów w obszarze Obsługa

Wojciech Andrusiewicz
Naczelnik Wydziału
Komunikacji
Społecznej ZUS

W Polskę idziemy

A tak właściwie to już w Polskę poszliśmy. Zastanawialiśmy się jak ludzie zareagują, i nie ukrywam, że mieliśmy trochę obaw. Okazało się jednak, że reakcja Polaków jest bardzo pozytywna, a nasze obawy były płonne.

Przyznam, że naprawdę jestem zbudowany kontaktami z lokalnymi społecznościami miast i miasteczek usytuowanych na tegorocznej trasie „Lata z Radiem”. Z jednej strony duża otwartość ludzi, a z drugiej – duża dawka racjonalnego myślenia, oderwana od taniego i wszechobecnego w dzisiejszych czasach populizmu. A trzeba powiedzieć, że jako przedstawiciele patrona edukacyjnego tegorocznej trasy koncertowej radiowej Jedynki, rozmów z piknikowymi gośćmi prowadzimy bardzo wiele. Ale też po to na tych piknikach jesteśmy. Z jednej strony mamy rozwiewać wszelkie wątpliwości ludzi dotyczące systemu emerytalnego czy też szerzej: systemu ubezpieczeń społecznych. Z drugiej strony, co bezpośrednio łączy się z szerzeniem wiedzy o systemie ubezpieczeń społecznych, promujemy wśród klientów Zakładu nowe usługi elektroniczne i dostęp do własnego konta w ZUS. I tak każdy, kto odwiedzi nasze stoisko na pikniku „Lata z Radiem”, ma możliwość zarejestrowania się w pierwszym polskim e-urzędzie, czyli na Platformie Usług Elektronicznych ZUS.

Okazało się, że nasza inicjatywa i nasza obecność w „Lecie z Radiem” zyskały akceptację wśród piknikowych gości. Lokalni społeczności doceniają, że urząd, a w tym przypadku Zakład, nie czeka na klientów, tylko sam do nich wychodzi. Bez krawatów i tzw. urzędniczego zadęcia, spotykamy się z ludźmi, by z nimi rozmawiać, poznawać ich problemy i podsuwać rozwiązania. Sami z siebie dajemy naszym klientom możliwość ograniczenia fizycznego kontaktu z urzędem i zapraszamy ich do Internetu, gdzie mogą załatwić każdą swoją sprawę. Ktoś powie, że przecież tak właśnie powinno być. Zgadza się: tak powinno być. Ale to my – ZUS – jako pierwsi pokazujemy Polakom, że jesteśmy wszędzie tam, gdzie są nasi klienci. Stąd też tylko na lipcowych piknikach „Lata z Radiem” zarejestrowaliśmy 2 tysiące nowych kont na Platformie Usług Elektronicznych i pokazaliśmy jak skutecznie korzystać z e-administracji.

Zmieniamy się dla Państwa, naszych Klientów. Przy okazji umożliwiamy Państwu całodobowy kontakt z ZUS. W dzisiejszym zagonionym świecie służymy rozwiązaniami, które mają poprawić Państwa komfort. Zapraszam więc na Platformę Usług Elektronicznych i pikniki „Lata z Radiem”, gdzie znajdują Państwo ludzie, którzy służą pomocą.

Zapraszamy przed ekrany

Blisko 300 tys. widzów oglądało każdorazowo program „ZUS dla Ciebie” w TVP 1 w pierwszym półroczu 2013 r. Od września zapraszamy na kolejne odcinki.

Popularność programu edukacyjno-poradnikowego „ZUS dla Ciebie” w porannym paśmie śniadaniowym TVP 1 „Kawa czy herbata” wciąż utrzymuje się na wysokim poziomie. Po średnio kilkusettyśięcnej widowni z końca ubiegłego roku, także nowa edycja programu z pierwszej połowy tego roku cieszyła się średnią oglądalnością na poziomie 280 tys. widzów. Najliczniejszą publiczność miał odcinek z 27 marca, w którym poruszaliśmy temat preferencyjnych składek dla rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej. Wówczas to przed telewizorami zasiadło blisko 400 tys. audytorium. Kilkusettyśięcna widownia programu „ZUS dla Ciebie” przełożyła się na ponad 16 proc. udział w rynku telewizyjnym.

Już we wrześniu rozpoczynamy kolejne audycje z cyklu „ZUS dla Ciebie”. Będą nadawane, tak jak w pierwszym półroczu, w każdą środę w programie „Kawa czy herbata” między godziną 6.30 a 7.00. Obok tzw. narzędziowego reportażu dotyczącego istotnych spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, każdy odcinek cyklu to także rozmowa z ekspertem ZUS w studiu oraz dyżur telefoniczny, trwający do zakończenia programu „Kawa czy herbata”. Wszystkich, którzy szukają informacji o systemie ubezpieczeń społecznych, w tym o zasadach opłacania i rozliczania składek oraz przyznawania i korzystania ze świadczeń, zapraszamy przed ekrany telewizorów.

Weź udział w konkursie – daj szansę zwyczajnie aktywnym

Organizatorzy konkursu „Zwyczajnie Aktywni 2013” zapraszają polskie organizacje zrzeszające pacjentów z autoimmunologicznymi chorobami zapalnymi do wzięcia udziału w projekcie. Nagrodą jest grant w wysokości 30 tys. zł.

Celem konkursu jest przygotowanie projektu działań, które zapewnią chorym utrzymanie aktywności zawodowej bądź powrót do tej aktywności. Opracowane projekty dotyczące osób ze schorzeniami: gastroenterologicz-

nymi, reumatologicznymi i dermatologicznymi można zgłaszać do 10 września 2013 r. Regulamin konkursu i formularz zgłoszeniowy są dostępne na stronie

www.zwyczajnieaktywni.pl.

Kalendarium ZUS (www.zus.pl/kalendarium)

Sierpień 2013

12.08.2013 r.	Termin opłacania składek za lipiec 2013 r. – osoby opłacające składki wyłącznie za siebie
16.08.2013 r.	Termin opłacania składek za lipiec 2013 r. – pozostali płatnicy
16.08.2013 r.	Konsultacje emerytalno-rentowe w siedzibie PZERiI w Tucholi. Organizator: Oddział ZUS w Bydgoszczy
19.08.2013 r.	Szkolenie w zakresie warunków nabywania uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych z uwzględnieniem zmian obowiązujących od 1 stycznia 2013 r. Organizator: Oddział ZUS w Jaśle
20.08.2013 r.	Szkolenie na temat zmian w zasiłkach macierzyńskich od 17 czerwca 2013 r. Organizator: II Oddział ZUS w Łodzi
23.08.2013 r. – – 24.08.2013 r.	Bezpłatne szkolenie okresowe dla pracodawców i osób kierujących pracownikami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w szczególności małych i średnich firm rozpoczynających działalność z terenu województwa mazowieckiego. Organizator: II Oddział ZUS w Warszawie
27.08.2013 r.	Szkolenie nt. zmian w zasiłkach macierzyńskich po wejściu w życie ustawy z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw. Organizator: I Oddział ZUS w Warszawie
29.08.2013 r.	Zakładanie kont na PUE oraz wykład dla przedsiębiorców „Zasady rozliczania składek należnych na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych”. Organizator: I Oddział ZUS w Warszawie
30.08.2013 r.	Prewencja wypadkowa: bezpłatne szkolenie dla przedsiębiorców reprezentujących branże: budowlaną, przetwórstwo przemysłowe – poznawanie zagrożeń powodujących wypadki przy pracy i choroby zawodowe. Organizator: Oddział ZUS w Białymstoku

Nowy wymiar rodzicielstwa

Z Hanną Perło, Dyrektorem Departamentu Zasiłków w Centrali ZUS, rozmawiają Radosław Milczarski i Maria Wierzchoń.

Rodzice zyskali nowe uprawnienia w zakresie opieki nad dzieckiem. Po urloпах ojcowskich i finansowaniu składek nian, przyszedł czas na nowy, półroczny urlop rodzicielski.

Przysługujących obecnie rodzicom urlopów i zasiłków z tytułu urodzenia dziecka jest kilka i to może powodować pewną dezorientację. Jednak wszystkie zmiany są bardzo korzystne. Do niedawna funkcjonował tylko urlop macierzyński i dodatkowy urlop macierzyński. W przypadku urodzenia jednego dziecka składały się one na 24 tygodnie zasiłku macierzyńskiego. Teraz opiekę nad dzieckiem wydłużyć będziemy mogli o kolejne 2 tygodnie dodatkowego urlopu macierzyńskiego i kolejne pół roku w postaci urlopu rodzicielskiego właśnie. W sumie jest to więc okrągły rok opieki nad dzieckiem.

Skąd nazwa urlop rodzicielski?

Nazwa ta mówi o możliwościach, jakie daje nowy urlop. Teraz rodzice mogą podzielić się opieką w o wiele większym stopniu. Co prawda, wcześniej wprowadzony dodatkowy urlop macierzyński ma również charakter urlopu rodzicielskiego, gdyż rodzice mogą dzielić się uprawnieniami do tego urlopu i zasiłku za jego okres, ale jednak urlop rodzicielski – ze względu na jego możliwy czas trwania – te możliwości zdecydowanie zwiększa.

Urlop rodzicielski może wykorzystać w części matka i w części ojciec lub też może z niego skorzystać tylko matka albo tylko ojciec. Oczywiście, wszystko w ramach 26 tygodni. Pamiętajmy jednak, że aby skorzystać z urlopu rodzicielskiego, wcześniej należy wykorzystać w całości urlop macierzyński i dodatkowy urlop macierzyński.

Kto skorzysta z nowego wymiaru urlopu? Czy urodzenie dziecka 1 stycznia 2013 r. uprawnia do niego?

Jak pamiętamy, nowe uregulowanie uwzględnia także rodziców dzieci, które urodziły się w pierwszym kwartale 2013 r., a zatem z nowych uprawnień, czyli z urlopu rodzicielskiego oraz zasiłku za ten okres mogą skorzystać osoby, których dziecko uro-

dziło się po 31 grudnia 2012 r. lub po tej dacie zostało przez nich przyjęte na wychowanie. Mają one zastosowanie także do osób, które urodziły lub przyjęły na wychowanie więcej niż jedno dziecko przed 1 stycznia 2013 r., o ile z tego tytułu 17 czerwca 2013 r., czyli

w dniu wejścia w życie ustawy pobierały zasiłek macierzyński. To oznacza, że dzieci mogły się urodzić lub zostać przyjęte na wychowanie nawet przed 1 stycznia 2013 r.

Jaka teraz będzie wysokość zasiłku? Czy łączy się ona z dotrzymaniem określonych terminów?

Za okres 20 tygodni urlopu macierzyńskiego i 6-tygodniowego dodatkowego urlopu macierzyńskiego zasiłek przysługuje w wysokości 100 proc. podstawy wymiaru (w przypadku pracowników – wynagrodzenia), za okres urlopu rodzicielskiego jest to 60 proc. Ustawa przewiduje również, że rodzic może zdecydować się na uśrednioną 80-procentową wysokość zasiłku, który będzie pobierany przez cały okres trzech urlopów (urlopu ma-

cierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz urlopu rodzicielskiego). Jest jeden warunek: wniosek w tej sprawie musi być złożony nie później niż 14 dni od dnia porodu. Jeżeli jednak mimo takiej deklaracji osoba pobierająca zasiłek przerwie urlop i zrezygnuje z części lub całości dodatkowego urlopu albo z urlopu rodzicielskiego, wówczas zasiłek zostanie jej wyrównany z 80 proc. do 100 proc. podstawy wymiaru, o ile oczywiście z uprawnień nie skorzysta drugi z rodziców dziecka.

Co z osobami, które w chwili wejścia w życie nowych przepisów były już na urlopie macierzyńskim?

Wykorzystają one pełny wymiar urlopu macierzyńskiego i zasiłku za jego okres. Mają prawo do dodatkowego urlopu macierzyńskiego wydłużonego o 2 tygodnie – do 6 lub 8 tygodni (w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie). Następnie osoby te – jeżeli wykorzystają w pełnym wymiarze urlop macierzyński i dodatkowy urlop macierzyński – mogą skorzystać z urlopu rodzicielskiego i zasiłku za jego okres.

Co z osobami, które nie są pracownikami, np. prowadzą działalność pozarolniczą lub wykonują umowy cywilnoprawne?

Uprawnienia, o których mówimy, obejmują także ubezpieczonych innych niż pracownicy, np. właśnie przedsiębiorców. Wprawdzie nie mają oni urlopów, ale mają prawo do zasiłku macierzyńskiego za okresy odpowiadające tym urlopom.

Gdzie powinniśmy szukać informacji, jak uzyskać zasiłek?

Informacje są na naszej stronie internetowej www.zus.pl. Można też oczywiście zasięgnąć języka w salach obsługi klientów oraz w Centrum Obsługi Telefonicznej. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej uruchomiło z kolei stronę www.rodzicielski.gov.pl. Dodatkowo oddziały ZUS organizują bezpłatne szkolenia i konsultacje dla zakładów pracy.

ADRESY INTERNETOWE:

www.zus.pl

pue.zus.pl

e-inspektorat.zus.pl

mojaskladka.zus.pl

mojaemerytura.zus.pl

www.zus.pl/ue

Baza wiedzy o ubezpieczeniach społecznych

Platforma Usług Elektronicznych

Przewodnik dla ubezpieczonych i płatników składek

Poradnik dla osób zainteresowanych stanem swojego konta emerytalnego

Kalkulator emerytalny

Projekty unijne realizowane w ZUS

Centrum Obsługi Telefonicznej:

(pon.–pt.: godz. 7⁰⁰–18⁰⁰)

801 400 987 – z krajowych telefonów stacjonarnych

22 560 16 00 – z telefonów komórkowych oraz stacjonarnych krajowych i zagranicznych

ZUS radzi

Ekspert z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są do Państwa dyspozycji. W tej rubryce odpowiadamy na zadawane przez Państwa pytania.

Mam 55 lat, a przepracowałam 27 lat. 7 lat temu zostałam zwolniona i od tego czasu żyję z prac dorywczych. Czy mój staż wystarczy, aby ubiegać się o rentę z tytułu niezdolności do pracy?

28 września 2011 r. wszedł w życie przepis, który przewiduje możliwość przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy ubezpieczonemu całkowicie niezdolnemu do pracy, który udowodnił okres składkowy (bez okresów nieskładkowych i tzw. uzupełniających, czyli rolnych): co najmniej 25 lat – kobieta, co najmniej 30 lat – mężczyzna. W takim przypadku nie musi być spełniony warunek posiadania 5 lat stażu w ostatnich 10 latach przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub powstaniem niezdolności do pracy.

Mam 49 lat. Cztery lata temu zmarł mój mąż. Czy przysługuje mi renta po mężu? Dodam, że jestem chora i nie mogę podjąć pracy.

Uprawniona do renty rodzinnej jest wdowa, jeśli w chwili śmierci męża ukończyła 50 lat lub była niezdolna do pracy albo wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnionych do renty rodzinnej po zmarłym mężu, które nie ukończyły 16 lat, a jeżeli uczy się – 18 roku życia lub są całkowicie niezdolne do pracy. Uprawnienie do renty rodzinnej przysługuje wdowie, jeśli spełni warunek dotyczący wieku lub niezdolności do pracy w okresie nie dłuższym niż 5 lat od śmierci męża lub od zaprzestania wychowywania ww. dzieci.

W Pani przypadku warunek wieku spełni się w ciągu najbliższego roku. Renta rodzinna jednakże i tak przysługiwałaby Pani już z tytułu niezdolności do pracy, jeśli zostanie lub została orzeczona.

Natomiast wdowa, która nie spełnia żadnego z warunków wymaganych do przyznania renty rodzinnej i nie posiada niezbędnych źródeł utrzymania, ma prawo do okresowej ren-

ty rodzinnej przez okres jednego roku od dnia śmierci męża albo przez okres uczestniczenia w zorganizowanym szkoleniu mającym na celu uzyskanie kwalifikacji do wykonywania pracy zarobkowej, nie dłużej jednak niż przez 2 lata od śmierci męża.

Jestem na rencie z tytułu niezdolności do pracy. Mam ją przyznaną do osiągnięcia wieku emerytalnego – 60 lat, ale teraz wiek emerytalny został wydłużony. Co to dla mnie oznacza?

Osoby mające w dniu wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (1.01.2013 r.) ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy do dnia osiągnięcia wieku emerytalnego wynoszącego przed zmianą przepisów 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, zachowują prawo do renty do dnia osiągnięcia podwyższonego wieku emerytalnego, właściwego ze względu na datę urodzenia danej osoby.

DANE PODSTAWOWE

Minimalne wynagrodzenie za pracę: — w 2013 r.	1600,00 zł
Przeciętne wynagrodzenie: — w II kwartale 2012 r.	3496,82 zł
— w III kwartale 2012 r.	3510,22 zł
— w IV kwartale 2012 r.	3690,30 zł
— w I kwartale 2013 r.	3740,05 zł
Prognozowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 2013 r.	3713,00 zł

SKŁADKI

Minimalna wysokość składek za lipiec 2013 r. (ubezp. emerytalne, rentowe i chorobowe):	
1. przy 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia	143,86 zł
2. przy 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego	667,67 zł
Składka na ubezpieczenie zdrowotne (dla 1 i 2)	261,73 zł
Składka na Fundusz Pracy (dla 2) – co najmniej	54,58 zł
Składka na ubezpieczenie wypadkowe (dla 1 i 2)	od 0,67%
	do 3,86% p.w.

ZASIŁKI

Zasiłek pogrzebowy od 1 marca 2011 r.	4000,00 zł

EMERYTURY I RENTY

Minimalne:	
— emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna	831,15 zł
— renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy	637,92 zł
— renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową i renta rodzinna wypadkowa	997,38 zł
— renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową	765,50 zł
Dodatki do emerytur i rent	
— dodatek pielęgnacyjny, za tajne nauczanie	203,50 zł
— dodatek pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji	305,25 zł
— dodatek dla sieroty zupełnej	382,50 zł

EMERYTURY I RENTY

Dodatki do emerytur i rent	
— dodatek kombatancki	203,50 zł
— dodatek kompensacyjny	30,53 zł
— świadczenie pieniężne dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych – w zależności od liczby pełnych miesięcy trwania pracy	od 10,20 zł do 203,50 zł
— świadczenie pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR – w zależności od liczby pełnych miesięcy trwania pracy	od 10,20 zł do 203,50 zł
Renta socjalna	698,17 zł
Świadczenie przedemerytalne	975,78 zł
Kwota bazowa <i>(przeciętne wynagrodzenie pomniejszone o kwotę składek na ubezpieczenia społeczne)</i>	3080,84 zł

Kwoty przychodu powodujące zmniejszenie lub zawieszenie świadczeń rencistów i wcześniejszych emerytów	
70% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego:	
od 1 września do 30 listopada 2012 r.	2447,80 zł
od 1 grudnia 2012 r. do 28 lutego 2013 r.	2457,20 zł
od 1 marca do 31 maja 2013 r.	2583,30 zł
od 1 czerwca do 31 sierpnia 2013 r.	2618,10 zł
130% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego:	
od 1 września do 30 listopada 2012 r.	4545,90 zł
od 1 grudnia 2012 r. do 28 lutego 2013 r.	4563,30 zł
od 1 marca do 31 maja 2013 r.	4797,40 zł
od 1 czerwca do 31 sierpnia 2013 r.	4862,10 zł